

Το πρόβλημα της παραπληροφόρησης

Η παραπληροφόρηση –δηλαδή η εσκεμμένα κακή πληροφόρηση και η διαστροφή των αληθινών γεγονότων με ανακριβείς πληροφορίες– αποτελεί ένα συχνό φαινόμενο στις μέρες μας. Σκοπός της είναι η επίτευξη συγκεκριμένων στόχων σε βάρος του κοινού, με αποτέλεσμα τον αποπροσανατολισμό του. Το κάκιστο φαινόμενο της διάδοσης ψευδών ειδήσεων φαίνεται να αυξάνεται με την ανάπτυξη της τεχνολογίας στον τομέα της επικοινωνίας με τη δράση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Τα ΜΜΕ δίνουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε διάφορες πληροφορίες– όχι όμως πάντοτε γνήσιες, αληθινές.

Ένας παράγοντας που προωθεί την παραπληροφόρηση είναι οι φορείς οικονομικών συμφερόντων. Αυτοί οι φορείς αποτρέπουν τους δημοσιογράφους από το να ενημερώνουν αντικειμενικά το κοινό και τους υποχρεώνουν, ανταμείβοντάς τους, να παρουσιάσουν αναληθή γεγονότα που θα κινήσουν το ενδιαφέρον στους αποδέκτες των μηνυμάτων τους. Για την ύπαρξη, τη διατήρηση και την ανάπτυξη των ΜΜΕ απαιτούνται μερικές φορές υπέρογκα χρηματικά ποσά. Επομένως, οι συγκεκριμένοι φορείς, μπαίνουν σε μια διαδικασία παρουσίασης των γεγονότων αποκλειστικά από τη δική τους πλευρά, με πιο ελκυστικό και «εμπορικό» περιεχόμενο, εντείνοντας την επιθυμία των πολιτών να πλοηγηθούν στις ποικίλες ιστοσελίδες και να διαβάσουν κείμενα ή να δουν εκπομπές με παραπλανητικό περιεχόμενο. Με αυτόν τον άκρως επικίνδυνο τρόπο ξεγελούν το κοινό, ενισχύοντας ταυτόχρονα την οικονομική τους θέση.

Επιπλέον, υπάρχουν διάφοροι κοινωνικοί παράγοντες που ενισχύουν την παραπληροφόρηση. Η τάση του σύγχρονου ανθρώπου να ασχολείται με την ιδιωτική ζωή των γύρω του μέσω του ανεξέλεγκτου «κοινωνικού σχολίου» οδηγεί αναμφίβολα στην παραπληροφόρηση. Αρκετοί άνθρωποι άλλα βλέπουν και άλλα λένε. Προσπαθούν να μεταδώσουν πληροφορίες για κάποιον βάζοντας με «έντεχνο» τρόπο δικά τους στοιχεία, τα οποία τις πλείστες φορές δεν ισχύουν. Συνήθως αυτό συμβαίνει με σκοπό να γίνουν πιο ευχάριστοι και ελκυστικοί στους άλλους με εργαλείο τον λόγο – έναν λόγο όμως συχνά ψεύτικο, αλαζονικό, αγενή. Ταυτόχρονα, τη διάδοση ανυπόστατων πληροφοριών ενισχύει το γεγονός ότι στην εποχή μας οι άνθρωποι δεν έχουν τον χρόνο να κρίνουν αν αυτά που ακούνε είναι αληθινά ή αν αποτελούν ακόμη μια παγίδα των ΜΜΕ, με αποτέλεσμα να ξεγελούνται εύκολα και τελικά να παγιδεύονται στον χώρο μιας πραγματικότητας όπου κυριαρχεί η πλάνη.

Επιπρόσθετα, τα πολιτικά κόμματα και τα συμφέροντά τους είναι ένας ακόμη παράγοντας που εξυπηρετεί την κακή πληροφόρηση των πολιτών σε διεθνές επίπεδο. Τα ΜΜΕ έχουν την τάση να παρουσιάζουν μονόπλευρα τα γεγονότα με απώτερο στόχο τη στήριξη μιας πολιτικής παράταξης ή ενός πολιτικού παράγοντα. Έτσι, δημιουργούνται εντυπώσεις που εξυπηρετούν μια συγκεκριμένη πολιτική ομάδα ή ένα κόμμα. Με στόχο, τις περισσότερες φορές, την επικράτηση στις εκλογές ή τη διατήρηση της εξουσίας, μερικοί πολιτικοί στηρίζουν και προωθούν τις ψευδείς και αλλοιωμένες πληροφορίες που κάνουν τον γύρο του διαδικτύου. Επίσης, υπερτονίζουν τις πτυχές που οι ίδιοι θέλουν να φέρουν στο φως της δημοσιότητας και όχι τις πτυχές που υπαγορεύονται από την ηθική συνείδηση που απαιτεί σεβασμό σε αξίες.

Επομένως, η παραπληροφόρηση αποτελεί ένα αρνητικό φαινόμενο, το οποίο ενισχύεται από ποικίλους οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτικούς παράγοντες. Απομακρύνει και κρύβει την αλήθεια από το κοινό, παρεμποδίζοντας έτσι την ομαλή ηθική εξέλιξη του ανθρώπου. Οι οργανισμοί που διαχειρίζονται τα ΜΜΕ, τα ποικίλα κοινωνικά σύνολα και οι θεσμοί της πολιτείας έχουν ηθικό χρέος να συμβάλουν στην εξυγίανση των ΜΜΕ.

Παρασκευαΐδου Κατερίνα, Β31